

Μαρτυρία Σωτήρη Κωνσταντίνου

(Κατάθεση που δόθηκε στις αστυνομικές αρχές της Δημοκρατίας στις 17 Φεβρουαρίου 1975. Ο Σ. Κωνσταντίνου ήταν από την Κυθρέα και το 1974 ήταν 71 ετών.)

Κατοικούσα στην Κυθρέα, ενορίαν Χρυσίδα, μαζί με τη γυναίκα μου Κυριακού Σωτήρη. Όταν επιάσαν το χωρκόν μας οι Τούρκοι, δεν θυμούμαι ημερομηνία, ήμουν στο σπίτι μαζί με την γυναίκα μου. Θυμούμαι ότι που την πρώτη ημέρα που εμπήκαν οι Τούρκοι στην Κυθρέα, ημέρα Πέμπτη, ήρταν στο σπίτι μου τζιαι εσυλλάβαν με, καθώς και την γυναίκα μου. Άμα τζιαι εσυλλάβαν μας, επήραν μας στο Νέον Χωριόν Κυθρέας, μαζί με άλλους. Εμείναμεν εκεί περίπου 24 ώρες. Ήταν μαζί μου και η γυναίκα μου, Κυριακού Σωτήρη. Μετά εξαπολύσαν μας τζιαι εξαναπήγαμεν σπίτιν μας στην Κυθρέα.

Μετά πέντε μέρες ήρταν δύο Τουρκοκύπριοι, ο υιός του Φ. και ο υιός του Τ. ο Χ.. Μαζίν τους ήταν τζιαι ένας ξένος Τούρκος, τζιαι εξαναπήσαν μας. Επήραν μας εις την Βώνην τζιαι εβάλαν μας όλους τους άντρες μέσα στην εκκλησιάν. Τες γυναίκες εβάλαν τες μέσα στο σχολειόν της Βώνης. Ενώ μας είχαν μέσα στην εκκλησιάν, εβκάλλαν μας τζιαι έξω. Επαιρναν μας γυρόν στα σπιδκία της Κυθρέας και Νέου Χωρίου, καθώς και Βώνης τζιαι εφορτώναμεν τρόφιμα. Τα τρόφιμα τούτα επαίρναν τα οι Τούρκοι στην Βώνη.

Μιαν ημέρα, μετά καμμιάν εικοσαρκάν ημέρες που μας επήραν στην Βώνην, εβκάλλαν με έξω τζιαι επήραν με με τον Αντρέα διαταγήν τζιαι εβκάλαμεν ένα αυλάτζιν για να ποτίζουν τα δεντρά. Το αυλάτζιν το εβκάλαμεν στην Αγιάν Μαρίναν, προς την καμάραν. Την ημέρα εκείνην, πλησίον του σπιδκίου του Αντρέα Σταυρή Ορφανίδη, είπα στον Τουρκοκύπριο Χασάν, υιό του μουκτάρη που το Μπέη Κιογιού, να πάμεν να δούμεν αν πράγματι επαίξαν, όπως άκουσα προηγουμένως, τον χωριανόν τον Αντρέαν Ορφανίδην Σιόλοππαν.

Επήγαμεν έσσω του Αντρέα Ορφανίδη, ανοίξαμεν τζιαι είδα τους Αντρέαν Ορφανίδην Σιόλοππα τζιαι την γυναίκα του Δέσποινα να είναι χαμαί πεδαμένοι. Ήταν μισολιωμένοι, δηλαδή θα ήταν σκοτωμένοι πολλές μέρες προηγουμένως. Δεν είδα κανένα άλλον σκοτωμένον.

Κατά τη διάρκειαν της κρατήσεώς μου πολλές φορές εκτυπούσαν με Τουρκοκύπριοι που την Επηκώ διότι, όπως έλεγαν, είδαν με στο Τζιάος τζιαι επολέμουν. Μιαν φοράν εβάλαν με τζιαι μέσα στο ιερόν της εκκλησίας τζιαι εδέρναν με με το κοντάκιν του όπλου. Θυμούμαι ότι μεταξύ αυτών που με εκτυπούσαν ήταν τζιαι κάποιος Σ. από την Επηκώ. Μάλιστα έσυρεν τζιαι μιαν σιηπεδικιάν με το περιστροφον μέσα στο ιερόν της εκκλησίας.

Θυμούμαι ότι μιαν νύκταν εβκάλλαν έξω που την εκκλησιάν κάποιον Παυλήν Παυλίδην, ηλικίας περίπου 45 χρονών τζιαι εκτυπούσαν τον. Ακούαμεν τες φωνές του μέσα στην εκκλησιάν. Όταν τον εφέραν μέσα στην εκκλησιάν, έππεσεν χαμαί, εζήταν νερόν του πεθθερού του, τζιαι άμα ήπιν λλιον έγυρεν τζιαι επέθανεν. Την επομένην το πρωίν ήρταν οι Τούρκοι μέσα στην εκκλησιάν επιάσαν